

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วยการสอบสวนวินัยและการสั่งลงโทษ พ.ศ. ๒๕๖๓

- สภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วยการสอบสวนวินัยและการสั่งลงโทษ พ.ศ. ๒๕๖๓
- มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วยการสอบสวนวินัยและการสั่งลงโทษ

พ.ศ. ๒๕๖๓

หมวด ๑ บททั่วไป (ข้อ ๘ - ๑๑)

หมวด ๒ การสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น (ข้อ ๑๒ - ๑๔)

หมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่าง**ไม่ร้ายแรง** (ข้อ ๑๕ - ๑๙)

หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่าง**ร้ายแรง** (ข้อ ๒๐ - ๖๕)

ส่วนที่ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและการแจ้งคำสั่ง (ข้อ ๒๐ - ๒๓)

ส่วนที่ ๒ การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๔ - ๒๗)

ส่วนที่ ๓ การรวบรวมและการรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๒๘ - ๓๙)

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการสอบสวน (ข้อ ๔๐ - ๕๔)

ส่วนที่ ๕ การลงมติและการจัดทำรายงานสอบสวน (ข้อ ๕๕ - ๕๗)

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๘ - ๖๕)

หมวด ๕ การสั่งลงโทษ วิธีการสั่งลงโทษและการแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ - ๘๙)

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ - ๗๒)

ส่วนที่ ๒ วิธีการสั่งลงโทษ (ข้อ ๗๓ - ๗๘)

ส่วนที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๗๙ - ๘๙)

บทเฉพาะกาล (ข้อ ๙๐)

หมวด ๑ บททั่วไป (ข้อ ๘ - ๑๑)

ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวรายงานให้อธิการบดีทราบเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลันและต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า รายงานอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี) (๒) ชื่อ ตำแหน่งและสังกัดของผู้ถูกกล่าวหา (๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย (๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

กรณีข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดและได้รับโทษในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่ปรากฏชัดแจ้ง อธิการบดีจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

- (๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๒) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ
- (๓) กระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพโดยองค์กรวิชาชีพได้วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างร้ายแรง

หมวด ๒ การสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น (ข้อ ๑๒ - ๑๔)

เมื่อได้รับรายงานหรือความปรากฏต่ออธิการบดีว่า มีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ละเว้นหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ เข้าข่ายเป็นความผิดวินัย **ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวนอธิการบดีอาจมอบหมายให้สำนักงานกฎหมายและนิติการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เพื่อสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้แล้วรายงานต่ออธิการบดีเพื่อประกอบการพิจารณา**

ในกรณีที่อธิการบดีพิจารณา เห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือเหตุอันควรสงสัยนั้น มีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้อธิการบดีดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ หรือหมวด ๔ หรืออธิการบดีอาจจะสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี

หมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่าง**ไม่ร้ายแรง** (ข้อ ๑๕ - ๑๙)

ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง อธิการบดีอาจดำเนินการทางวินัยโดยมอบให้สำนักงานกฎหมายและนิติการดำเนินการตามหมวดนี้ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ โดยจัดให้มีการแจ้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ แห่งการกระทำที่กล่าวหาและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มีเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ให้สำนักงานกฎหมายและนิติการทำหนังสือเสนอความเห็นต่ออธิการบดี เพื่อพิจารณาสั่งหรือดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่อธิการบดีดำเนินการทางวินัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้นำ**หมวด ๔** มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๐ - ๖๕)

ส่วนที่ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและการแจ้งคำสั่ง (ข้อ ๒๐ - ๒๓)

ส่วนที่ ๒ การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๔ - ๒๗)

ส่วนที่ ๓ การรวบรวมและการรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๒๘ - ๓๙)

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการสอบสวน (ข้อ ๔๐ - ๕๔)

ส่วนที่ ๕ การลงมติและการจัดทำรายงานสอบสวน (ข้อ ๕๕ - ๕๗)

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๘ - ๖๕)

ส่วนที่ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการแจ้งคำสั่ง (ข้อ ๒๐ - ๒๓)

ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป คณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน **คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุชื่อ ตำแหน่งและสังกัดของ ผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ** ซึ่งสำนักงานกฎหมายและนิติการเสนออธิการบดีดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งและสั่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนโดยเร็ว

ส่วนที่ ๒ การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน

(ข้อ ๒๔ - ๒๗)

กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้กล่าวหา
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น
- (๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ถูกกล่าวหาหรือกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๖) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
- (๗) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของผู้ถูกกล่าวหา
- (๘) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี
- (๙) เป็นผู้ที่มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

ส่วนที่ ๒ การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน (ข้อ ๒๔ - ๒๗)

การคัดค้านกรรมการสอบสวน ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิการบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านอย่างละเอียดชัดเจน

ในกรณีที่อธิการบดีเห็นว่า การคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดจะแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านชี้แจงเป็นหนังสือต่ออธิการบดีภายในสิบห้าวันโดยผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น

หากอธิการบดีเห็นว่า

คำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน แต่การกระทำใด ๆ ของคณะกรรมการสอบสวนที่ได้กระทำไปก่อนหยุดการพิจารณาย่อมไม่เสียไป

คำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สิ้นสุด

ส่วนที่ ๓ การรวบรวม และการรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๒๘ – ๓๙)

คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน โดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ก่อนเริ่มการสอบปากคำพยาน กรรมการจะแจ้งให้พยานทราบว่า **กรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา**

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่กรรมการสอบสวนเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี

ส่วนที่ ๓ การรวบรวม และการรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๒๘ – ๓๙)

การสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์หรืออาจารย์แพทย์เฉพาะทางด้านจิตเวชศาสตร์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยหรือสังกัดหน่วยงานของรัฐอื่นก็ได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจอยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำเด็กนั้น

การสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่หูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ หรือไม่เข้าใจภาษาไทยและจำเป็นต้องใช้ล่าม คณะกรรมการสอบสวนจัดหาล่ามที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ให้แก่บุคคลดังกล่าว

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการสอบสวน (ข้อ ๔๐ - ๕๔)

คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับ **เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน**

คณะกรรมการสอบสวน**ดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน** นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการมาประชุม**ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง** ของจำนวนกรรมการทั้งหมด **จึงจะเป็นองค์ประชุม** และในการ**สอบปากคำพยานบุคคล** ต้องกระทำต่อหน้ากรรมการสอบสวนจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการสอบสวน

(ข้อ ๔๐ - ๕๔)

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ให้พิจารณาทำความเข้าใจว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่า

การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่มีมูลเป็นการกระทำความผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมเสนอความเห็นยุติเรื่องต่ออธิการบดี

การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา**มีมูล**กระทำความผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา จะระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้**กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใด** โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้ง แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานหรือขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการสอบสวน (ข้อ ๔๐ - ๕๔)

คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

เมื่อคณะกรรมการได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบแล้ว คณะกรรมการสอบสวนแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือจะแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้

กรณีผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ให้ถ้อยคำหรือยื่นหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว มีสิทธิขอให้ถ้อยคำหรือยื่นหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ

ส่วนที่ ๕ การลงมติ และการจัดทำรายงานสอบสวน (ข้อ ๕๕ - ๕๗)

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า พยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ให้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน และจัดทำรายงานสอบสวนเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งสารบัญญ ต่ออธิการบดี และ**ให้ถือว่าการสอบสวนดังกล่าวในครั้งนั้นเสร็จสิ้น**

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๘ - ๖๕)

เมื่ออธิการบดีได้รับรายงานการสอบสวนแล้วมอบสำนักงานกฎหมายและนิติการพิจารณา **ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานและกระบวนการสอบสวน** ถ้าเห็นว่า การสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้เสนออธิการบดี **พิจารณาและออกคำสั่งตามที่เห็นสมควร** แต่ถ้าเห็นว่า การสอบสวนยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนจะเสนออธิการบดีเพื่อสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ในกรณีอธิการบดีเห็นสมควร **ให้สอบสวนเพิ่มเติม** อธิการบดีสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนสอบสวนเพิ่มเติม โดยจะต้องกำหนดประเด็นพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ไปให้คณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนเพิ่มเติม และให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้จัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนออธิการบดี

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๘ - ๖๕)

เมื่ออธิการบดีหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว จะพิจารณาและออกคำสั่งตามที่เห็นสมควรดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัย ถ้าอธิการบดีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้อธิการบดีพิจารณาออกคำสั่งตามที่เห็นสมควร

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้าอธิการบดีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัย ให้อธิการบดีพิจารณาออกคำสั่งตามที่เห็นสมควร

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้อธิการบดีพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ และออกคำสั่งตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๔) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า พยานหลักฐานในสำนวนสอบสวนยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ถ้าให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่มหาวิทยาลัยก็ให้ทำความเห็นไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย ถ้าอธิการบดีเห็นด้วย ก็ให้เสนอความเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

หากสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าให้ผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่มหาวิทยาลัยให้อธิการบดีสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการ

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน

(ข้อ ๕๘ - ๖๕)

กรณีข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดซึ่ง **ออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย และมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือหลังจากออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น **หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ** อธิการบดีมีอำนาจดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดออกจากราชการแล้ว อธิการบดีมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดเจนจะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ส่วนที่ ๖ การพิจารณารายงานการสอบสวน (ข้อ ๕๘ - ๖๕)

กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

หมวด ๕ การส่งลงโทษ วิธีการส่งลงโทษ และการแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ - ๘๙)

ส่วนที่ ๑ การส่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ - ๗๒)

ส่วนที่ ๒ วิธีการส่งลงโทษ (ข้อ ๗๓ - ๗๘)

ส่วนที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๗๙ - ๘๙)

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามความร้ายแรงแห่งกรณี โดยให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้มาใช้ประกอบการพิจารณา

โทษสำหรับกรณีที่**ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง** ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้าของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ เป็นเวลาไม่เกินสามเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

การสั่งลงโทษลดเงินเดือนของพนักงานมหาวิทยาลัยให้ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

โทษสำหรับกรณีที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใด กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

- (๑) ปลดออก
- (๒) ไล่ออก

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

การสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้บังคับบัญชาคำนึงถึงเหตุอันควรบรรเทาโทษตามควรแก่กรณี ได้แก่ การมีคุณความดีมาก่อน รู้สึกความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น รับสารภาพและให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการสอบสวนอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาสอบสวน หรือเหตุอื่นที่ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษเห็นว่ามิลักษณะทำนองเดียวกัน

เหตุอันควรบรรเทาโทษตามมิให้นำไปใช้บังคับกับกรณีกับผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจากความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและละทิ้งหน้าที่ราชการหรือไม่อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ และฐานความผิดอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี ก.พ.อ. หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓

ก.พ.เห็นว่าความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นความผิดร้ายแรงซึ่งควรไล่ออกจากราชการ จะปราณีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตยกยอกไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดก็ดี **ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้** ก.พ.จึงขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาและสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ.เสนอ และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๒. มติคณะรัฐมนตรี ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

๑. ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากคำว่า “ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” เป็น “ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย”

๑.๒ การลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

ส่วนที่ ๑ การส่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๓. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๓ กำหนดว่า “ผู้ใดทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษไล่ออก”

ส่วนที่ ๑ การส่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

กรณีการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและเป็นการกระทำความผิดวินัยครั้งแรกและกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรบรรเทาโทษ ผู้บังคับบัญชาจะงดโทษโดยให้ทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

กรณี**พนักงานมหาวิทยาลัย**ผู้ใดกระทำความผิดวินัยดังต่อไปนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ**ปลดออกหรือไล่ออก**

- (๑) ความผิดที่ถูกระบุในประกาศกำหนด**ตามมติคณะรัฐมนตรี ก.พ.อ.** และคำสั่งอื่นใดของทางราชการ
- (๒) ความผิดที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อและเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๓) ความผิดอื่นใดที่มหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๑ การส่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๑. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๔ กำหนดว่า “ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

(๑) แก้ไขผลการเรียนหรือผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบ

(๒) มีหน้าที่ออกข้อสอบแล้วเปิดเผยข้อสอบโดยมิชอบ

(๓) แอบอ้างเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานทางวิชาการของตน”

ข้อ ๕ กำหนดว่า “ผู้ใดล่วงละเมิดทางเพศกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

ผู้ใดประพฤติชั่วสาวหรือกระทำอนาจารกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก เว้นแต่กรณีไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะส่งลงโทษต่ำกว่าไล่ออกหรือปลดออกก็ได้”

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๒. กรณีเสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเมาสุราเสียราชการ
หรือเมาสุราในที่ชุมนุมจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ก.พ. ได้พิจารณาเสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุรามาดังต่อไปนี้

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณา
ลงโทษตามควรแก่กรณี **ข้าราชการผู้ใดเสพสุราหรือเมาสุราในกรณีดังต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือ
ไล่ออกจากราชการ เช่น**

๑. เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. เมาสุราเสียราชการ

๓. เมาสุราในที่ชุมนุมจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๙๖ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ. เสนอ และให้ถือเป็นทางปฏิบัติ

ต่อไป

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๓. จัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และที่จะแก้ไขเพิ่มเติม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๔๙๖

ก.พ. ได้พิจารณาเสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุรามาดังต่อไปนี้

ก. เล่นการพนัน

๑. การพนันประเภทกฎหมายห้ามเด็ดขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

(ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าของงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นความผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการ และให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ เรื่อง การปราบปรามข้าราชการ เล่นการพนันสลากกินรวบ

๒. ให้ความเห็นชอบให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๖ เรื่อง แนวทางการลงโทษ ข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา ตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ. จาก “๑. การพนันประเภทกฎหมายห้าม เต็ดขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ” เป็น “๑. การพนัน ประเภทกฎหมายห้ามเต็ดขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ”

คณะรัฐมนตรี ได้ลงมติเห็นชอบตามสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๖ เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและ เสพสุราโดยเคร่งครัดต่อไป

ส่วนที่ ๑ การสั่งลงโทษ (ข้อ ๖๖ -๗๒)

๔. ปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ เรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ เป็น "ให้ส่วนราชการและคณะกรรมการข้าราชการตามกฎหมายต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า **ในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์ ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ**

ส่วนที่ ๒ วิธีการส่งลงโทษ (ข้อ ๗๓ - ๗๘)

วิธีการส่งลงโทษของข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด

การส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก ให้ทำเป็นคำสั่งระบุชื่อ ตำแหน่ง และสังกัดของผู้ถูกลงโทษ แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไร ไม่ร้ายแรงหรืออย่างไรร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด พร้อมทั้งสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ไว้ในคำสั่ง

ส่วนที่ ๒ วิธีการส่งลงโทษ (ข้อ ๗๓ - ๗๘)

เมื่อได้มีคำสั่งลงโทษ หรือองค์โทษแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว และให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานและให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ถ้าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง เมื่อได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ทราบหรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

ส่วนที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๗๙ - ๘๙)

การแก้ไขคำสั่งลงโทษของ**ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย**ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

กรณีที่มีการ**เพิ่มโทษ ลดโทษ หรืองดโทษ** ให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งใหม่ โดยให้ส่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม แล้ว**สั่งใหม่**ให้เป็นไปตามนั้น

ส่วนที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งลงโทษ (ข้อ ๗๙ - ๘๙)

ผู้ถูกลงโทษทางวินัยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.อ.ม. หรือ ก.อ.ร. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ หรือระเบียบอื่นใดของทางราชการ แล้วแต่กรณี

เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาอุทธรณ์การสั่งลงโทษทางวินัยของพนักงานมหาวิทยาลัยแล้ว มีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยนั้น และได้รายงานผลการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.อ.ม. ต่อสภามหาวิทยาลัย และเมื่อสภามหาวิทยาลัยมีมติเป็นการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตามมติของสภามหาวิทยาลัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ และรายงานงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบในคราวประชุมถัดไป

เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาอุทธรณ์การสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการแล้วมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการออกคำสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตาม มตินั้น ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ และเมื่อได้มีการดำเนินการตามมติ ก.อ.ร. เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการและจัดส่งเอกสารหลักฐานไปยัง ก.อ.ร. โดยเร็ว